

ข่าวประจำวันพฤหัสบดีที่ 16 เมษายน พ.ศ.2558

จากหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก

รณรงค์ 'เกษตรกร' รับมือภัยแล้งยาว เน้นปลูกพืชระยะสั้น-ใช้วัสดุคลุมดิน
โดย...ทีมข่าวเกษตร

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 ที่เห็นชอบแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการแก้ปัญหาผลกระทบจากภัยแล้ง ปี 2557/58 ในกรอบวงเงินรวมทั้งสิ้น 2,377,790,000 บาท โดยให้คณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำของประเทศให้เหมาะสม สอดคล้องกับปริมาณน้ำที่กักเก็บได้ และความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรกรรมทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตชลประทาน รวมทั้งความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนการใช้พื้นที่การเพาะปลูกให้เหมาะสม (Zoning) รวมถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกรและสาธารณชนผู้สนใจได้รับทราบโดยทั่วกัน

ในส่วนของกระทรวงเกษตรฯ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรนั้นได้รณรงค์ให้เกษตรกรหันมาปลูกพืชใช้น้ำน้อย ให้ผลผลิตเร็วเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำแล้งในปีนี้ หลังจากครึ่งหลังของเดือนตุลาคมในปี 2557 เป็นต้นมา ประเทศไทยเกือบจะไม่มีฝนตกลงเลย ส่วนมากจะเป็นฝนจากพายุฝนฟ้าคะนอง จึงทำให้สถานการณ์ปัญหาภัยแล้งในปี 2558 นี้ น่าเป็นห่วงกว่าปีก่อนๆ มากเห็นได้จากปริมาณน้ำในเขื่อนทั้งขนาดใหญ่ กลางและขนาดเล็กต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมาอย่างมาก ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้มีการเตรียม

ความพร้อมในการป้องกันและวางแผนแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เพื่อให้เกษตรกร จะได้มีรายได้ในช่วงฤดูแล้งนี้ อีกทั้งยังสร้างโอกาสพัฒนาการเกษตรในระยะยาวอีกด้วย

โอพาร์ พัทธ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ยอมรับว่าในช่วงนี้แม้จะมีฝนตกอยู่บ้างในบางพื้นที่ แต่ปริมาณฝนที่ตกอาจจะไม่เพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งการใช้น้ำทางเกษตรกรรม เกษตรกรจึงควรวางแผนการใช้น้ำให้ได้ประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะในพื้นที่แล้งซ้ำซาก ซึ่งโดยปกติแล้วในช่วงฤดูแล้งนี้ ดินจะสูญเสียน้ำมากจากการที่มีแสงแดดจัด และพืชก็จะคายน้ำมากขึ้น ดังนั้นการปลูกพืชจึงควรป้องกันการระเหยของน้ำโดยใช้วัสดุคลุมดิน เช่น เศษหญ้า ใบไม้ ปุ๋ยอินทรีย์ ฟางข้าว ชานอ้อย แกลบ ขุยมะพร้าว ซากวัชพืช เพื่อช่วยชะลอการระเหยน้ำจากผิวดิน รักษาความชื้นให้แก่ดิน จากนั้นเศษวัสดุเหล่านี้ก็จะค่อยๆ สลายตัวกลายเป็นปุ๋ยให้พืชต่อไปด้วย

"ช่วงนี้ควรปล่อยให้วัชพืชคลุมดินเพื่อเก็บความชื้น ถ้าหากวัชพืชมีมากเกินไปให้ใช้วิธีตัด อย่าใช้ยาฆ่าหญ้าหรือเผา เพราะจะทำให้บริเวณปลูกพืชแห้งแล้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในเรื่องการให้ปุ๋ย จะไม่แนะนำให้ใส่ปุ๋ยในช่วงแล้ง เพราะพืชไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มต้นทุนโดยไม่จำเป็นแล้ว ปุ๋ยจะดึงความชื้นขึ้นไปเพื่อละลายตัวเอง ทำให้พืชขาดน้ำมากขึ้นอีกด้วย"

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรระบุอีกว่าในช่วงสภาวะอากาศแห้งแล้งเช่นนี้ เป็นสภาพที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของแมลงจำพวกเพลี้ย ไม่ว่าจะเป็น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล รวมไปถึงจนถึงแมลงหวี่ขาว ที่มักจะสร้างความเสียหายกับผลผลิตทางการเกษตร ดังนั้น เกษตรกรที่ปลูกพืชในฤดูแล้งจึงต้องหมั่นสำรวจพืชในแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้ทำการควบคุม และควรเลือกใช้วิธีที่ปลอดภัยสำหรับตัวเกษตรกรก่อน เช่น หากพบเพลี้ยในพืชตระกูลถั่ว ควรใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลือง 80-100 กับดักต่อไร่ หรือกำจัดด้วยสมุนไพรต้นยาสูบแห้ง ตำผสมน้ำอัตรา 400 กรัมต่อน้ำ 3 ลิตร หมักทิ้งไว้ 1 คืน กรองเอากากออกแล้วเติมน้ำลงไปอีก 5 ลิตร ผสมสบู่ แล้วนำไปฉีดพ่น สำหรับมันสำปะหลัง หากพบเพลี้ยแป้งให้เด็ดยอดที่มีเพลี้ยแป้งเกาะ แล้วนำไปทำลายนอกแปลง รวมทั้งปล่อยแตนเบียนและแมลงช้างปีกใส ซึ่งเป็นศัตรูธรรมชาติที่ช่วยควบคุมการระบาดลงได้

เขาย้ำด้วยว่ากรณีปลูกพืชผัก โดยเฉพาะผักกินใบ จะพบศัตรูพืชจำพวกหนอนต่าง ๆ เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน เตาแดง ควรควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนพิฆาต มวนเพชฌฆาต ตัวเต่า ตัวห้ำ แมลงช้างปีกใส รวมถึงแตนเบียนชนิดต่าง ๆ ทั้งแตนเบียนไข่ แตนเบียนหนอน ที่สำคัญต้องหมั่นทำความสะอาดแปลงปลูกและกำจัดวัชพืชเพื่อลดแหล่งที่อยู่อาศัยและแหล่งหลบซ่อนของศัตรูผัก ทั้งนี้หากพบการระบาดของแมลงศัตรูจำนวนมาก และจำเป็นต้องใช้สารเคมีให้ใช้อย่างระมัดระวังตามฉลากกำกับแนะนำโดยเคร่งครัด แต่ถ้าเป็นหนอนใยผัก หรือหนอนกระทู้หอม แนะนำให้ใช้เชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) ในอัตรา 40-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุกๆ 4-7 วัน เพราะสารบีทีเป็นสารที่ปลอดภัยต่อคน สัตว์ และแมลงที่มีประโยชน์ โดยพ่นสลับกับสารเคมีฆ่าแมลงเพื่อชะลอการดื้อยาของแมลงศัตรูพืช

อย่างไรก็ตามเกษตรกรสามารถติดต่อขอรับการสนับสนุนศัตรูธรรมชาติที่ช่วยควบคุมศัตรูพืช หรือความรู้ในการผลิตขยายศัตรูธรรมชาติ หรือเชื้อจุลินทรีย์ อาทิ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวอเรีย เชื้อราเมตาไรเซียมได้ที่ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชทั้ง 9 แห่งใน จ.ชัยนาท สุพรรณบุรี ชลบุรี ขอนแก่น สงขลา เชียงใหม่ นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี และพิษณุโลก นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรยังสนับสนุนให้เกิดศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูพืชของชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างครบวงจรและยั่งยืน ภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนกว่า 350 ศูนย์ ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน

มาตรการช่วยเหลือภัยแล้งภาคเกษตร

การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี 2557/2558 ในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2557 เห็นชอบแนวทางดำเนินงานตามมาตรการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากภัยแล้ง ปี 2557/2558 โดยกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการในมาตรการเสริมกรอบวงเงิน 65.90 ล้านบาท แบ่งเป็น 1.งบกลาง จำนวน 49.868 ล้านบาท สำหรับสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วแก่เกษตรกร 2.เงินงบประมาณกรม (งบปกติ) จำนวน 15.9 ล้านบาท สำหรับอบรมเกษตรกรพร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต

สำหรับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กรมส่งเสริมการเกษตรได้โอนงบประมาณให้แก่จังหวัดเพื่อดำเนินการในมาตรการเสริม คือ กิจกรรมฝึกอาชีพด้านการเกษตร จำนวน 26 จังหวัด กิจกรรมสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว (ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว) พื้นที่ 150,000 ไร่ ใน 20 จังหวัด ทั้งในและนอกเขตชลประทาน แบ่งออกเป็น 1.มาตรการหลัก มีการจ้างแรงงาน จำนวน 35,354 ราย ทั้งในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง 2.มาตรการเสริม ได้มีการส่งเสริมอาชีพปศุสัตว์ จำนวน 13,389 ราย อาชีพประมงจำนวน 3,574 ราย ฝึกอาชีพด้านเกษตร จำนวน 17,804 ราย และฝึกอาชีพ (กศน.) จำนวน 36,152 ราย โดยมีกำหนดให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 เมษายน 2558 รวมถึงการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว จำนวน 150,000 ไร่ และเมล็ดพันธุ์พืชปยุสด จำนวน 150,000 ไร่

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ ยังได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชไร่-พืชผักทดแทนพืชหลักในฤดูแล้ง โดยมีผลการดำเนินงานในปี 2557/58 ทั้งประเทศ 77 จังหวัด ทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน ได้แก่ นาปรัง 6.006 ล้านไร่ พืชไร่พืชผัก 3.110 ล้านไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา 22 จังหวัด ลุ่มน้ำแม่กลอง 7 จังหวัด และพื้นที่นอกลุ่มน้ำเจ้าพระยาและนอกลุ่มน้ำแม่กลอง